

Apostolische reis naar de Verenigde Staten van Amerika
en bezoek aan het hoofdkwartier van de Verenigde Naties

Vesperviering en ontmoeting met de bisschoppen van de Verenigde Staten van Amerika

Toespraak

Nationaal heiligdom van de Onbevleete Ontvangenis in Washington, D.C.

woensdag 16 april 2008

Dierbare medebisschoppen,

Het is mij een grote vreugde om u hier vandaag, aan het begin van mijn bezoek aan dit land, te begroeten en ik wil kardinaal George bedanken voor de vriendelijke woorden die hij namens u heeft gesproken. Ik wil u allen, en in het bijzonder de functionarissen van de Bisschoppenconferentie, danken voor al het werk dat u hebt verzet ter voorbereiding van dit bezoek. Mijn dankbaarheid en waardering gaat ook uit naar de medewerkers en vrijwilligers van het Nationale Heiligdom, die ons hier vanavond hebben ontvangen.

Amerikaanse katholieken staan bekend om hun trouwe toegewijdsheid aan de Stoel van Petrus. Mijn pastorale bezoek aan uw land biedt de gelegenheid om de onderlinge verbondenheid nog eens te versterken. Om te beginnen hebben wij samen het avondgebed gevierd in deze basiliek, die gewijd is aan de Onbevleete Ontvangenis van de heilige Maagd Maria, een heiligdom dat voor de Amerikaanse katholieken van bijzondere betekenis is, hier in het centrum van uw hoofdstad. Hier verzameld in het gebed tot Maria, de

Moeder van Jezus, dragen wij in liefde het volk van God in alle delen van de Verenigde Staten op aan onze hemelse Vader.

Voor de katholieke gemeenschap in Boston, New York, Philadelphia en Louisville is dit een feestelijk jaar, omdat het 200 jaar geleden is dat deze plaatselijke kerkgemeenschappen tot dioceses werden verheven. Met u zeg ik dank voor alle zegeningen die de Kerk in deze twee eeuwen ten deel zijn gevallen. Het is dit jaar ook

200 jaar geleden dat het aartsbisdom Baltimore werd gevestigd en dat geeft mij de gelegenheid om in bewondering en dankbaarheid terug te blikken op het leven en werk van John Carroll, de eerste bisschop van Baltimore – een waardig leider van de katholieke gemeenschap in uw toen net onafhankelijk geworden land. Zijn onvermoeibare inzet om het Evangelie te verspreiden in het immense gebied dat onder zijn herderlijke zorg viel, heeft de grondslag gelegd voor het kerkelijk leven in uw land en de Kerk in Amerika in staat gesteld om tot wasdom te komen. De katholieke gemeenschap die u dient, is nu een van de grootste en meest invloedrijke van de wereld. Het is dan ook zeer belangrijk om uw licht te laten schijnen voor uw medeburgers en voor de wereld, “opdat zij uw goede werken zien en uw Vader verheerlijken die in de hemel is” (Mt 5,16).

Veel van de mensen onder wie John Carroll en zijn medebisschoppen werkten, kwamen uit verre landen. De verscheidenheid in herkomst van deze mensen zien we terug in de rijke diversiteit van het kerkelijk leven in het huidige Amerika. Medebisschoppen, ik wil u en uw gemeenschappen aanmoedigen een warm onthaal te bieden aan immigranten die zich nu bij u aansluiten, om mee te leven in hun vreugde en hoop, hen te steunen in hun zorgen en beproevingen en hen te helpen om thuis te raken in hun nieuwe land. Dat is immers wat uw landgenoten generaties lang hebben gedaan. Vanaf het begin hebben zij hun deuren geopend voor wie vermoeid was, voor de armen, voor “de opeengepakte menigte die snakte naar vrije ademruimte”.¹ Dat zijn de mensen die Amerika heeft opgenomen.

De meeste mensen die hier kwamen om een nieuw leven op te bouwen, wisten

goed gebruik te maken van de hulpbronnen en mogelijkheden die zij hier aan troffen en bereikten een hoog welvaartsniveau. De mensen in dit land staan bekend om hun grote vitaliteit en creativiteit. Ze staan ook bekend om hun generositeit. Na de aanslag op de Twin Towers in september 2001 en na de orkaan Katrina in 2005 stonden de Amerikanen klaar om hun broeders en zusters in nood te helpen. Op internationaal niveau hebben we gezien hoe de Amerikanen hulp boden en reddingsoperaties op touw zetten na de tsunami van december 2004. Ik wil ook mijn grote waardering uitspreken voor de vele vormen van humanitaire hulp die Amerikaanse katholieken geven via de katholieke liefdadigheidsorganisaties en andere instellingen. Hun generositeit vertaalt zich in de zorg die wordt geboden aan armen en mensen in nood, en in de energie die wordt gestoken in de bouw van een nationaal netwerk van katholieke parochies, ziekenhuizen, scholen en universiteiten. Dit alles stemt tot grote dankbaarheid.

Amerika is ook een land van groot geloof. Uw volk valt op door zijn religieuze gedrevenheid, de mensen zijn er trots op tot een geloofsgemeenschap te behoren. Ze hebben vertrouwen in God en aarzelen niet om morele argumenten uit de bijbel in het publieke debat naar voren te brengen. Erkenning van de vrijheid van godsdienst ligt vast verankerd in het Amerikaanse bewustzijn – dat heeft dit land ook zo aantrekkelijk gemaakt voor generaties immigranten, die op zoek zijn naar een nieuw thuis waar zij in vrijheid hun eigen geloof kunnen belijden.

In dit verband stel ik met genoeg vast dat hier vandaag ook bisschoppen aanwezig zijn van de Oosterse Kerken in ge-

1. Vgl. *Sonnet aan de voet van het Vrijheidsbeeld*.

meenschap met de Opvolger van Petrus, die ik in het bijzonder welkom wil heten. Dierbare broeders, ik wil u vragen om uw gemeenschappen te verzekeren van mijn grote genegenheid en hen te zeggen dat ik voortdurend bid voor hen en voor de vele broeders en zusters die nog in hun oorspronkelijke vaderland leven. Uw aanwezigheid hier herinnert ons aan al die leden van uw gemeenschappen die in hun vaderland, vaak onder zware omstandigheden, zo moedig van Christus hebben getuigd. Uw aanwezigheid betekent ook een grote verrijking voor het kerkelijk leven van Amerika: zij geeft uitdrukking aan de katholiciteit van de Kerk en de diversiteit van haar liturgische en spirituele tradities.

Op deze vruchtbare bodem, die uit zoveel verschillende bronnen wordt gevoed, bent u, medebisschoppen, vandaag de dag geroepen om het zaad van het Evangelie te zaaien. Dat brengt me bij de vraag hoe een bisschop in de 21ste eeuw het beste invulling kan geven aan de opdracht “om alle dingen nieuw te maken in Christus, onze hoop”. Hoe kan hij zijn volk leiden tot “een ontmoeting met de levende God”, de bron van de alles transformerende hoop waar het Evangelie over spreekt?² Misschien moet hij beginnen met het uit de weg ruimen van een aantal zaken die deze ontmoeting verhinderen. Dit land kenmerkt zich weliswaar door een oprechte religieuze geest, maar de subtiele invloed van het secularisme kan wel doorwerken in de manier waarop mensen hun levenswijze laten bepalen door hun geloof. Is het consequent om op zondag in de kerk ons geloof te belijden en de rest van de week bezig te zijn met handelspraktijken of medische procedures die daarmee in strijd zijn? Is het consequent als praktiserende katholieken arme

en kansloze mensen negeren en uitbuiten, seksueel gedrag propageren dat in strijd is met de morele leer van de Kerk of standpunten innemen die in tegenspraak zijn met het recht op leven van ieder mens, van de conceptie tot aan de natuurlijke dood? Iedere tendens waarin religie als een privéaangelegenheid wordt beschouwd, moet worden bestreden. Alleen wanneer het leven in al zijn aspecten doortrokken is van het geloof, staat een christen werkelijk open voor de transformerende kracht van het Evangelie.

In een welvarende maatschappij kan een ontmoeting met de levende God ook belemmerd worden door de subtiele invloed van het materialisme, waardoor de aandacht gemakkelijk gericht kan raken op het honderdvoud dat God in deze tijd belooft, ten koste van het eeuwige leven dat Hij belooft voor de toekomst (vgl. Mc 10,30). De mensen moeten herinnerd worden aan de uiteindelijke zin van het leven. Zij moeten beseffen dat er diep in hen een intens verlangen naar God besloten ligt. Zij moeten de kans krijgen te drinken uit de bron van zijn oneindige liefde. Men raakt gemakkelijk in de ban van de welhaast onbeperkte mogelijkheden die wetenschap en technologie ons bieden en dan wordt al snel de fout gemaakt om te denken dat we onze diepste behoeften op eigen kracht kunnen vervullen. Dat is een illusie. Zonder God, de enige die ons kan schenken waartoe wij alleen niet in staat zijn,³ is ons leven uiteindelijk leeg. Mensen moeten er voortdurend aan herinnerd worden om een band op te bouwen met Hem die is gekomen zodat wij leven in overvloed konden hebben (vgl. Joh 10,10). Het doel van al ons pastorale werk en onze catechese, het onderwerp van onze verkondiging en de focus van ons sacramentele

2. Vgl. Benedictus XVI, Encycliek *Spe salvi* (30 november 2007), 4, in: *Kerkelijke documentatie (KD)* 36/1 (18 januari 2008), 5-6.

3. Vgl. *a.w.*, 31, in: *a.w.*, 22.

ambt moet zijn om mensen te helpen een levende relatie op te bouwen en te koesteren met “Christus Jezus, onze hoop” (1Tim 1,1).

In een samenleving die grote waarde hecht aan persoonlijke vrijheid en autonomie, vergeet men gemakkelijk dat men ook afhankelijk is van anderen en dat we ook verantwoordelijkheden hebben jegens elkaar. Deze nadruk op individualisme heeft zelfs de Kerk beïnvloed⁴ en geleid tot een vorm van vroomheid die soms het accent legt op onze persoonlijke relatie met God, ten koste van onze roeping om leden te zijn van een verlorene gemeenschap. Toch zag God in het begin al dat het niet goed was dat de mens alleen bleef (vgl. Gn 2,18). We zijn geschapen als sociale wezens die alleen tot hun recht komen in liefde – voor God en onze naaste. Als wij werkelijk onze blik richten op Hem die de bron van onze vreugde is, moeten we dat doen als leden van Gods volk.⁵ Als dat niet in onze cultuur lijkt te passen, bewijst dat alleen nog maar meer hoe groot de behoefte is aan een nieuwe evangelisatie van de cultuur.

U bent hier in Amerika gezegend met katholieke lekengevolgen van heel verschillende culturele achtergronden, die al hun uiteenlopende gaven ten dienste stellen van de Kerk en de samenleving in het algemeen. Zij verwachten van u dat u hen bemoedigt en leiding en richting heeft. In een tijd die wordt gekenmerkt door een overvloed aan informatie, is het belang van goede geloofsinformatie niet te overschatten. Amerikaanse katholieken hebben altijd grote waarde gehecht aan religieus onderricht, zowel op school als in vormingsprogramma's voor volwassenen. Dat onderricht moet worden voortgezet en uitgebreid. De vele goede mensen die

liefdadigheidswerk verrichten, moeten worden geholpen om hun toewijding levend te houden door een “vorming van het hart”: een “ontmoeting met God in Christus die de liefde in hen wekt en hun hart voor de naaste opent”.⁶ In een tijd waarin de vooruitgang in de medische wetenschap veel mensen nieuwe hoop geeft, roepen diezelfde vernieuwingen ook ethische vragen op die eerder niet voorstelbaar waren. Dat maakt het belangrijker dan ooit om katholieken die in de gezondheidszorg werkzaam zijn, een goede vorming te bieden in de morele leer van de Kerk. In al deze apostolaten moet met wijsheid leiding worden gegeven, zodat zij vruchten in overvloed zullen voortbrengen. Als zij werkelijk het belang van de mens moeten bevorderen, moeten zij ook nieuw gemaakt worden in Christus onze hoop.

Als verkondigers van het Evangelie en leiders van de katholieke gemeenschap bent u ook geroepen om deel te nemen aan de uitwisseling van ideeën in het publieke debat, om zo de culturele standpunten te helpen vormen. In een context waarin de vrijheid van meningsuiting hoog in het vaandel staat en waar een fel en eerlijk debat wordt gestimuleerd, staat u voor een gerespecteerd geluid dat van grote betekenis is voor de discussie over de dringende sociale en morele vraagstukken van deze tijd. Door ervoor te zorgen dat het Evangelie goed wordt verstaan, vormt u niet alleen de mensen van uw eigen gemeenschap, maar helpt u, door het wereldwijde bereik van de massacommunicatie, de boodschap van de christelijke hoop door heel de wereld te verspreiden.

De invloed van de Kerk op het publieke debat speelt natuurlijk op verschillende

4. Vgl. *a.w.*, 13-15, in: *a.w.*, 12-13.

5. Vgl. *a.w.*, 14, in: *t.a.p.*

6. Benedictus XVI, Encycliek *Deus caritas est* (25 december 2005), 31, in: *kd* 34/1 (17 februari 2006), 25.

niveaus. De Verenigde Staten kennen veel wetgeving en wetsvoorstellen die ethisch gezien aanleiding geven tot zorg. De katholieke gemeenschap dient onder uw leiding in dit soort zaken een duidelijk en eensluidend getuigenis uit te dragen. Wat echter nog belangrijker is, is ervoor zorgen dat de bredere gemeenschap haar hart en geest steeds meer openstelt voor de morele waarheid. Daar moet nog veel voor gedaan worden. Cruciaal in dit verband is de taak van de leken gelovigen om het 'zuurdesem' van de samenleving te zijn. Toch kan men er niet van uitgaan dat alle katholieke burgers in de belangrijkste ethische vraagstukken van deze tijd de lijn van de kerkelijke leer volgen. Ook hier ligt voor u de taak om ervoor te zorgen dat in de morele vorming op alle niveaus van het kerkelijk leven de authentieke leer van het Evangelie van het leven naar voren komt.

Een onderwerp van grote zorg voor ons allen is in dit verband de plaats van het gezin binnen de samenleving. Kardinaal George zei al dat u de komende jaren onder meer prioriteit wil geven aan de versterking van het huwelijk en gezinsleven. In de *Boodschap voor Wereldvrede* van dit jaar sprak ik over de essentiële bijdrage die een gezond gezinsleven kan leveren aan de vrede in en tussen landen. In het gezin ervaren we "een aantal fundamentele elementen van vrede: rechtvaardigheid en liefde tussen broeders en zusters, het gezag dat door de ouders wordt uitgeoefend, de liefdevolle zorg voor de gezinsleden die zwakker zijn door hun jonge leeftijd of door ziekte of ouderdom, onderlinge hulp bij wat nodig is in het leven, de bereidheid om anderen te accepteren en zo nodig te vergeven".⁷ De familie is ook de belangrijkste plaats voor de evangelisatie, de plaats om het

geloof door te geven en jonge mensen te helpen begrijpen wat het belang is van religieuze gebruiken en de kerkgang op zondag. Het is ontstellend hoeveel minder het gezin de hoeksteen van Kerk en samenleving vormt. Echtscheiding en ontrouw zijn toegenomen en veel jonge mannen en vrouwen kiezen ervoor om het huwelijk uit te stellen of zelfs helemaal niet te trouwen. Voor sommige jonge katholieken lijkt de sacramentele verbintenis van het huwelijk nauwelijks een andere betekenis te hebben dan een burgerlijke verbintenis of zelfs een puur informele en vrijblijvende afspraak om met een ander samen te leven. We zien dan ook een alarmerende afname van het aantal katholieke huwelijken in de Verenigde Staten, en een toename van samenlevingsvormen waarbij de op Christus geïnspireerde toewijding aan de ander, bezegeld door de publiekelijk gedane belofte om te leven naar de eisen van een onverbreekelijke, levenslange verbintenis, simpelweg ontbreekt. In dergelijke omstandigheden wordt kinderen de veilige omgeving ontzegd die zij nodig hebben om als mens tot bloei te komen, en de samenleving ontbreekt het op deze manier aan de stevige bouwstenen die zij nodig heeft om de sociale cohesie en morele focus van de gemeenschap in stand te houden.

Mijn voorganger, paus Johannes Paulus II, leerde: "De bisschop is de eerst verantwoordelijke voor de gezinspastoraal in het bisdom. ... Hij moet daaraan zonder ophouden zorg, tijd, personeel en hulpbronnen wijden, maar vooral persoonlijke steun aan de gezinnen en aan allen die hem ... helpen in de gezinspastoraal."⁸ Het is uw taak om heel duidelijk de argumenten vanuit het geloof en de rede aan te voeren die pleiten voor het instituut hu-

7. Benedictus XVI, Boodschap ter gelegenheid van de viering van de 41ste Wereldvrede, 1 januari 2008: *Het menselijk gezin, een gemeenschap van vrede* (8 december 2007), 3, in: *KD* 36/2-3 (29 februari 2008), 43.

8. Johannes Paulus II, apostolische Exhortatie *Familiaris consortio* (22 november 1981), 73, in: *Archief van de Kerken* 37/1 (12 januari 1982), 55.

welijk, als de levenslange verbintenis tussen een man en een vrouw, die openstaan voor de overdracht van het leven. Die boodschap moet opnieuw weerklinken onder de mensen, omdat het ten diepste een onvoorwaardelijk 'ja' tegen het leven is, een 'ja' tegen de liefde en een 'ja' tegen de aspiraties die de kern van onze gemeenschappelijke menselijkheid vormen, in ons diepe verlangen naar verbondenheid met anderen en met de Heer.

Eén van de dingen die lijnrecht tegenover het Evangelie staan in het leven zoals we dat zien in Amerika en in andere landen, en die reden geeft tot grote schaamte, is het seksueel misbruik van minderjarigen. Velen van u hebben met mij gesproken over de intense pijn die uw gemeenschappen hebben geleden wanneer een geestelijke zijn priesterlijke verplichtingen en taken verraden bleek te hebben met zulk diep immoreel gedrag. U kunt zich, terwijl u er alles aan doet om dit kwaad uit te bannen wanneer het zich voordoet, verzekerd weten van de gebedssteun van Gods volk in heel de wereld. U geeft terecht voorrang aan hulp en zorg aan de slachtoffers. Het is uw van God gegeven verantwoordelijkheid als herders om de wonden te verbinden die door een vertrouwensbreuk geslagen zijn, om genezing en verzoening te bevorderen en hen die op zo'n ernstige manier beschadigd zijn, met liefdevolle zorg te omringen.

Het is niet gemakkelijk geweest om met deze situatie om te gaan en zoals de voorzitter van uw Bisschopsconferentie al aangaf, "soms is het echt verkeerd aangepakt". Nu de ernst en schaal van het probleem duidelijker is, hebt u gerichtere herstel- en disciplinaire maatregelen kunnen nemen en een veilige omgeving kunnen creëren waarin jonge mensen beter

beschermd zijn. Hoewel we voor ogen moeten houden dat de overgrote meerderheid van de geestelijken en religieuzen in Amerika uitnemend werk verrichten in de verkondiging van de bevrijdende boodschap van het Evangelie aan de mensen die aan hun zorg zijn toevertrouwd, is het van cruciaal belang dat de kwetsbaren altijd beschermd worden voor hen die kwaad willen. In dat opzicht werpen uw inspanningen om mensen te genezen en te beschermen niet alleen hun vruchten af voor hen die onder uw pastorale zorg vallen, maar voor heel de samenleving.

Het beleid en de programma's die u hebt opgesteld moeten echter in een bredere context worden geplaatst om het beoogde doel volledig te bereiken. Kinderen verdienen het om op te groeien met een gezond begrip van seksualiteit en de rol daarvan in menselijke relaties. Zij moeten beschermd worden voor de onwaardige uitingen en grove manipulatie van de seksualiteit die we tegenwoordig om ons heen zien. Zij hebben het recht om opgevoed te worden in authentieke morele waarden die hun grondslag hebben in de waardigheid van de menselijke persoon. Dat brengt ons terug op de centrale rol van het gezin en de noodzaak om het Evangelie van het leven te verspreiden. Wat heeft het voor zin om over kinderbescherming te praten als pornografie en geweld bij zoveel mensen de huiskamer binnenkomen door de media waarover we tegenwoordig beschikken? We moeten dringend opnieuw de waarden bepalen die de grondslag van onze samenleving vormen, zodat zowel jonge mensen als volwassenen een goede morele vorming kan worden geboden. Hierin heeft iedereen een taak – niet alleen ouders, religieuze leiders, docenten en catecheten,

maar ook de media en de entertainment-industrie. Alle leden van de maatschappij kunnen een steentje bijdragen aan de morele vernieuwing en er zelf van profiteren. Als we werkelijk geven om onze jongeren en om de toekomst van onze beschaving, moeten we onze verantwoordelijkheid nemen om de authentieke morele waarden die als enige de mens in staat stellen om tot bloei te komen, uit te dragen en voor te leven. Het is uw taak, als pastores naar het voorbeeld van Christus, de Goede Herder, om deze boodschap luid en duidelijk te verkondigen en daarmee de zonde van seksueel misbruik in de bredere context van de seksuele *mores* aan de kaak te stellen. Bovendien kunt u door dit probleem waar nodig binnen de Kerk aan de orde te stellen, anderen daarin voorgaan, aangezien deze gesel niet alleen wordt gevoeld in uw diocesen, maar in alle sectoren van de samenleving. Dat vraagt om een vastberaden, collectief antwoord.

Ook priesters hebben behoefte aan uw leiding en nabijheid in deze moeilijke tijd. Zij schamen zich voor wat er is gebeurd en sommigen hebben het gevoel dat zij aan vertrouwen en waardering hebben ingeboet. Velen voelen zich nauw verbonden met Christus in zijn Lijden, in hun worsteling met de gevolgen van deze crisis. De bisschop kan hen als vader, broeder en vriend van zijn priesters, helpen om geestelijk vruchten te plukken van deze verbondenheid met Christus door hen bewust te maken van de troostende aanwezigheid van de Heer te midden van hun lijdenden en door hen aan te moedigen om met de Heer de weg van de hoop te gaan.⁹ Zoals paus Johannes Paulus II zes jaar geleden al zei, “moeten we erop vertrouwen dat deze periode van beproeving de gehele katholieke gemeen-

schap zal louteren” en zal leiden tot “een heiliger priesterschap, een heiliger episcopaat en een heiliger Kerk”.¹⁰ Er zijn vele tekenen die erop wijzen dat in de tussenliggende periode inderdaad sprake is geweest van een loutering. De tegenwoordigheid van Christus te midden van onze lijdenden brengt langzaam aan licht in onze duisternis: alle dingen worden nieuw gemaakt in Christus Jezus, onze hoop.

In deze fase is het een essentieel onderdeel van uw taak om de banden met uw geestelijken te versterken, met name in gevallen waarin tijdens deze crisis spanning is ontstaan tussen priesters en hun bisschop. Het is belangrijk dat u uw betrokkenheid blijft tonen, dat u hen blijft steunen en hen voorgaat. Op die manier zult u hen zeker helpen om de levende God te ontmoeten en hen de weg wijzen naar de transformerende hoop waarover het Evangelie spreekt. Als u zelf leeft naar het voorbeeld van Christus, de Goede Herder, die zijn leven heeft gegeven voor zijn schapen, zult u uw medepriesters inspireren om zich weer helemaal te wijden aan hun kudde, met dezelfde overgave als Christus. Een scherpere focus op de navolging van Christus in de heiligheid van het leven is precies wat we nodig hebben om voorwaarts te gaan. We moeten weer ontdekken wat een vreugde het schenkt om Christus in het centrum van ons leven te plaatsen, de deugden te oefenen en onszelf onder te dompelen in het gebed. Als de gelovigen weten dat hun pastor een man is die bidt en leeft om hen te dienen, zullen zij daar met warmte en genegenheid op reageren en dat zal het leven van de gehele gemeenschap voeden en ondersteunen.

Tijd die aan het gebed wordt besteed, is nooit verspild, hoe dringend de taken die

9. Vgl. *Spe salvi*, 39, in: *a.w.*, 27.

10. Johannes Paulus II, *toespraak tot de kardinalen van de Verenigde Staten* (23 april 2002), 4.

van alle kanten op ons afkomen ook zijn. De verering van Christus onze Heer in het heilig Sacrament verlengt en intensiveert de verbondenheid met Hem die tot stand komt in de viering van de Eucharistie.¹¹ Contemplatie van de geheimen van de Rozenkrans heeft een bevrijdende uitwerking en vormt ons naar, verenigt ons met en heiligt ons tot Jezus Christus.¹² Het volgen van het Getijdengebed zorgt ervoor dat heel onze dag geheiligd is en herinnert ons voortdurend aan de noodzaak om gericht te blijven op het doen van Gods werk, hoezeer wij ook afgeleid kunnen raken of de druk voelen van de taak waar we mee bezig zijn. Zo helpt onze devotie ons om *in persona Christi* te spreken en te handelen, om de gelovigen in de naam van Jezus te onderwijzen, te leiden en te heiligen, om zijn verzoening, zijn genezing en zijn liefde te brengen aan al zijn beminde broeders en zusters. Deze radicale omvorming naar het voorbeeld van Christus, de Goede Herder, vormt de kern van ons pastorale ambt, en als we onszelf in het gebed openstellen voor de kracht van de heilige Geest, zal Hij ons de gaven schenken die we nodig hebben om onze zware taak uit te voeren,

zodat wij niet bezorgd hoeven te zijn over wat we moeten doen of zeggen (vgl. Mt 10,19).

Tot besluit van mijn woorden tot u hier vanavond wil ik de Kerk in uw land opdragen aan de moederlijke zorg en voorpraak van de Onbevleete Maagd Maria, beschermvrouwe van de Verenigde Staten. Moge zij, die de hoop van alle landen in haar schoot gedragen heeft, de voorpraak zijn voor het volk van dit land, zodat alles nieuw wordt in Jezus Christus, haar Zoon. Dierbare medebisschoppen, weet u allen verzekerd van mijn warme vriendschap en mijn medeleven in uw pastorale zorgen. Ik schenk u allen en uw geestelijken, religieuzen en leken gelovigen mijn apostolische zegen als teken van blijdschap en vrede in de verrezen Heer.

© Copyright 2008 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: drs. P.C. de Die

11. Vgl. Benedictus XVI, postsynodale apostolische Exhortatie *Sacramentum caritatis* (22 februari 2007), 66, in: *KD* 35/5-6 (1 juni 2007), 141-142.

12. Vgl. Johannes Paulus II, apostolische Brief *Rosarium Virginis Mariae* (16 oktober 2002), 11, 15, in: *KD* 30/8 (6 december 2002), 336, 337-339.